

KAUPKIME PAŠARUS, GERAI PRIŽIŪRĖKIME PASÉLIUS!

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Visu šalių proletarai, vienykite!

Elna nuo 1946 metų
Kupiškis,
1960 m. liepos 9 d.
Šeštadienis
Nr. 54 (1435)
Kaina 15 kap.

**T U — MES LENKTYNIAUJAME SU PANEVĖŽIO RAJONO ŽEMDIRBIAIS
SVARBIAUSIAME bare**

Petrui Garšvai vaduojant, „Juodpėnų“ kolūkis sustiprėjo, padidėjo laukų derlingumas. Kelis kartus kolūkio gyvulininkystės darbuotojai iškojo pereinamąją Raudonąją vėliavą pieno gavyboje. Sunkiausieji metai praeityje. Išaugo nauji kolūkinės gamybos organizatoriai, darbų pirmūnai. Petras Garšva po įtempto darbo turėjo galimybę pailsēti.

Bet ne poilsis, ne užtikrintas geras gyvenimas rūpėjo Petru Garšvai. Pasekdamas geriausios rusų moters Valentinos Gaganovos pavyzdžiu, pritardamas ugninčiaus komunizmo statytojų iniciatyvai, Petras Garšva nuėjo dirbtį į sunkiausiajį barą. Dabar jis vadovauja iki šiol atsilikslam kaimyniniams Mičiutino vardo kolūkiui. Tokį pavyzdžių mūsų rajone dešimtys. Tas rodo tarybinių žmonių sąmoningumą. Tokie žmonės atsisako asmeninės gervės ir dirba vardan visų tarybinių žmonių laimės.

Savo laiku jaunieji „Žadeikių“ kolūkio nariai — komjaunimo organizacijos sekretorius Monika Jonuškaitė, Olga Kuliešytė — baigė vidurinį moksą, išsigijo reikiama išsilavinimą. Bet ne asmeninė laimė rūpėjo šiemus ugninčiams jauniesiems draugams. Šiandieną minimos jaunuolės dirbtis ten, kur labiausiai reikalingos jau nos rankos — jos paprastos laukų darbininkės, kukurūzų, pašarinų kultūrų, brandaus aukštinio javo augintojos. Kas ne pažsta „Žadeikių“ kolūkyje jauno traktoriųninko Leono Vaitiekūnó! Ar telés valdyboje kalbama, kad jis vienas atidirba už penkis. Dabar, kada technika pakelčia sunkų rankų darbą, nepakanka vien noro dirbtis, reikia turėti daug žinių, mokėti jas pritaikyti gyvenime. L. Vaitiekūno prižiūrimas traktorių DT-54 niekuomet negenda darbe, nes ji vairuoja ir prižiūri darbščios tikrojo tarybinių patriono rankos.

ANEVĒŽYS

(Isipareigojimai — visiems 1960 metams)

50,0	Isipareigota pagaminti mėsos 100 ha naudmenų
14,8	Realizuota mėsos 100 ha naudmenų (cnt)
49,5	Isipareigota pagaminti kiaulienos 100 ha ariamos
14,8	Realizuota kiaulienos 100 ha ariamos (cnt)
236,0	Isipareigota primelžti pieno 100 ha naudmenų (cnt)
99,7	Primelžta pieno 100 ha naudmenų (cnt)
2560	Isipareigota primelžti pieno iš vienos karvės (kg)
1063	Primelžta pieno iš vienos karvės (kg)

KUPIŠKIS

53,0	
14,9	
45,0	
16,4	
210,0	
76,2	
2200	
824	

Pašarų šiemet netrūks

„Vėžionių“ kolūkyje baiminama šienapiūtė. Taip pat gaminamas ir silosas. Šiuo metu jau pagaminta ir užraugta daugiau kaip pusė vieno numatytio siloso kiekio. Gaminant silosą, daug ir kruopščiai padirbėjo kolūkio automatinį šoferių Julius Nany ir Albertas Kalbokas. Jie ne tik veždavo prie siloso kapoklės žolę, bet taip pat padėdavo kolūkiečiams ją pakrauti į mašinas, iškrauti. Labai gerai dirbo kolūkiečiai Pranas Matuzevičius, Vilnius Puronas ir kt.

V. Katelytė

Gyvenimas gerėja kasdien

Neatpažistamai pasikeitė Tarybino pirmūno kolūkio narių gyvenimas, palyginus nors ir su netolima 1955 metais. Jei anksčiau kolūkiečiai už darbadienį gaudavo po 1,5 kg grūdų ir po 3 rb pinigais, tai šiandieną jau gauna po 2,5 kg grūdų ir 6 rb pinigais. Daugiau kaip dvigubai pakilo laukų derlingumas. Dauguma kolūkiečių dviračius pakeičia motociklais. O tai vis pačių kolūkiečių nuoširdaus darbo vaisiai. Šiandieną naujasis kolūkinis kaimas septynmyliais žingsniais žengia į ateiti, į šviesųjį komunistinį rytojų.

A. Rūta

Dvidešimtmetį sutinkant

Kvadratai stiebiasi į saulę

Jau iš tolo matyti vešliauojantys „Pirmūnų“ kolūkio kukurūzų gumoje tik mechanizuoti laukai. Visi 45 hektarai tu būdu. Čia daugiausia kukurūzų jau keletą kartų triūso jėdeda kolūkio meistarai, nuravęti, papildomai patrėsti salietra, išberiant į ha po 100 kg.

Sutikdami Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį, ypatingai stropial dirba pirmos laukininkystės brigados kukurūzų augintojai, kur grandininku dirba Jonas Malinauskas. L. Mitalaitis

Pirmūnų darbo patyrimui paskleisti

„Stalino keliu“ redakcija, siekama plačiau nušvieti, paskleisti pirmūnų darbo patyrimą, Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio garbei skelbia KONKURSA.

Konkurse kviečiame dalyvauti visus laukininkystės ir gyvulininkystės darbuotojus, garbingai vykdantius isipareigojimus didinant laukų derlingumą, pasiekiančius vis geresnių rezultatų pieno, mėsos gamyboje. Konkurse taip pat kviečiame dalyvauti pramonės darbininkus, technikus, inžinierius, sėkminges vykdantius gamybinius planus, įdiegiantius į gamybą pažangius darbo metodus, pritaikančius racionalizatorių pasiūlymus. Labiausiai,

žinoma, laiškų laukiame iš pačių racionalizatorių, savo konkrečiu darbu, pasiūlymais įdiegusių į gamybą naujoves, paspartinusius gamybinius procesus. Konkurse taip pat gali dalyvauti kiekvienas darbo žmogus, darbininkų ir valstybių korespondentas, pateikęs aktualią medžiagą apie žemės ūkio ir pramonės pirmūnų darbo patyrimą.

Rašant apie pasiekus laimėjimus laukininkystėje, būtina nurodyti konkretių darbo rezultatus, ir svarbiausia — kas

auginti tu ar kitu kultūrų gausūs derliai, iwykdyti ir viršyti isipareigojimai didinant laukų derlingumą. Tas pat liečia ir gyvulininkystės darbuotojus. Kas konkretiai daroma, kaip prižiūrimi ir šeriamai galvijai, iš kurių gaunama daugiausia pieno? Laiškuose turi atispindeti paprastas darbo žmogus — visų gerybių kūrėjas.

Daugiausia vertingiausios medžiagos pristuntusiemis konkurso dalyviams bus skirtamos sekančios premijos:

viena pirmoji — 300 rb,

viena antroji — 200 rb,

viena trečioji — 100 rb

ir aštuonios paskatinamiosios premijos po 50 rb.

Už prisijustą ir laikyti atspausdintą medžiagą bus išmokamas honoraras, o premijos — pasibaigus konkurso terminui. Konkursas tėsi iki š. m. gruodžio mėn. 31 d. Konkursui medžiagą siuskite redakcijos adresu. Kiekviename laiške nepamirškite parašyti tikslią savo pavardę, vardą, tėvo vardą, užsiemimą, tikslų gyvenamosios vietas adresą.

«Stalino keliu» redakcija

KONKURSAS

Kovai iš pergaliai, keliais

Tarp lygių lygi ir laisva

Tarybų Lietuvos, rajono darbo žmonės džiaugsmingai sutinka ižymiąją datą — Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį. Kur tik pažvelgsi — kolūkiuose, gamyklose, fabrikuose, mokslo ir kultūros įstaigose — visur su gamybiniu pakiliu ruošiamasi šauniamam jubiliejui.

Žvelgiant į laime žydičią dabartį, dar šviesesnė ateiti, nenoromis prisimena rūsčios Lietuvos darbo žmonių dienos, kai lietuviškoji buržuazija, dvarininkai, buožės ir kiti išnaudotojai engė darbo liaudį, iš kitų trūso krovė sau turtus. Ypač uolai išnaudotojams tarnavo dvasiškija. Kunigai per išpažintis šnipinėjo ir išdavinėjo revoliucinius kovotojus caro žandarams, buržuazinei žvalgybai.

Atejo 1917 metai. Rusijos darbininkai, valstiečiai, kareiviai nuvertė carą ir sušiukino išnaudotojų valdžią. Šalyje buvo paskelbta Tarybų valdžia.

Lietuvos darbininkai, kumečiai ir darbo valstiečiai, sekdamis Rusijos darbo liaudies pavyzdžiu, 1918 — 1919 metais buvo sukūrė Tarybų valdžią Lietuvoje su V. Kapšuku-Mickevičium priešakyje.

Tačiau lietuviškieji buržuaziai nenurimo. Jie, aktyviai remiami užsienio imperialistų, apginklavę vokiečių armijos pulkus, ir Tarybų valdžia turėjo eiti į gilų pogrindį.

Atsibastę į Kupiškį buržuazijos organizuoti būrlai gaudė visus, kurie prijautė Tarybų valdžiai, ypatingai darbo žmones, juos žiauriai kankindavo, o paskui nužudydavo. Drulėnų kaime žuvo Mickevičius ir Povilas Mikalauskas. Daugelis buvo sulaikyti ir nužudyti kitur. Panevėžio kapinėse darbo žmonės palaidojo kupiškeną Valiuką.

Lietuvos darbo žmonės, vadovaujami Komunistų partijos, nenutraukiamai vedė revoliucinę kovą. Ir 1940 metais buvo nuversta fašistinė smetoniškoji išnaudotojų valdžia, išrinktas Liaudies seimas, paskelbta Tarybų valdžia Lietuvoje, kuri, norėdama sustiprinti Lietuvos nepriklausomybę, apsisaugoti nuo užsienio imperijalistų užpuolimų, papraše, kad Lietuva būtų priimta į Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos brolišką šeimą. Lietuvos sostinė Vilnius buvo grąžintas Lietuvai.

Už suteiktą laimę, pagalbą, laisvę ir nepriklausomybę Lietuvos, o kartu ir rajono darbo žmonės visuomet reiškia dideli dėkingumą Tarybų Sąjungos broliškosioms tautomis. Už visa tai atsidėkodami, šiandieną mūsų kol-

timo įstaigų tinklas. Ypatinė suklestėjo kolūkinis kaimas, gražiai ir laimingai gyvena tikrieji žemės šeimininkai — žemdirbiai. Niekas tokiu derliu neišaugindavo anksčiau, kaip kad šiandieną išaugina „Tarybinio pirmūno“ kolūkio Jurgio Valecko brigados žemdirbiai, „Nemuno“, „Salamiesčio“ ir kt. kolūkių kolūkiečiai. Šiandieną su paraga rajone kiekvienas mini geriausią karvių melžėjų V. Garinskaitės, O. Purkėnės, B. Dovidonytės, L. Jonuškaitės, klaulių augintoju B. Matuzevičienės, B. Varanauskienės, E. Pašakarnytės, J. Banionienės ir daugelio kitų vardus.

Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės rūpinimosi darbo žmonėmis deka dar šlaips metalis pas mus bus įvesta trumpiausia pasaulyje — 7—6 valandų — darbo diena. Panalkinami darbininkų moškesčiai, o žemesnių kategorijų darbininkams ir tarnautojams padidinami atlyginimai. Bus padidintos taip pat ir pensijos. Statomas naujos mokyklas, internatai, kultūros namai, ligoninės. Šiandieną kaip niekada rūpinamas darbo žmonių sveikatingumu. Nemokamas gydymas suteikia kiekvienam galimybes laiku patikrinti savo sveikatą, visada naudotis medicinos patarnavimais. O kiek kyla naujų ligoninių korpusų, vaikų darželių, lopšelių ir t.t.

Mūsų žydičiais laukais pergalingai žengia antrėjį didingojo septynmečio metai. Mūru pakilo javai, pilnos tankos galvijų. Ir tai pasiekė paprastas darbo žmogus tik per 20 laisvo gyvenimo metų.

P. Lissas
TEKP narys nuo 1933 metų

POETÉ—REVOLIUCIONIERÉ

Saloméja Nériss! Kas šiandien nekartoja jos nemirtinęs eilių, kas neprisimena jos nuostabaus kovingo gyvenimo, tapusio pavyzdžiu daugeliui jos bendraamžių. Visa S. Nériss kūryba paskirta liaudžiai, ji perteikia darbo žmonių troškimus, mintis, kviečia juos į kovą už šviesesnį rytojų. Dar 1931 metais poetė, visam laikui nutraukusi ryšius su dešiniaisiais, klenikaliniams literatais, ateina į pažangiajų raštojų gretas. „Nuo šio laiko aš samoninai stoju prieš darbininkų klasės išnaudotojus ir savo darbą stengiuosi sujungti su išnaudojamų masių veikimu,

kad mano ateities poezija būtų jų kovos frankis ir reikštų jų norus ir kovos tikslus” — rašė ji savo pareiškime, paskelbtame „Trečiojo fronto“ puslapiuose.

Atėjusi į poetę-revolucionierius kelią, S. Nériss visa savo talento jėga demaskuoja klasinę nelygybę, buržuazijos parazitišką gyvenimą, kviečia liaudi su viltimi žvelgti į „kraštą prietarū sugriovus“ — Tarybų Sąjungą.

Tai nebuvo vien žodžiai. Kada prieš 20 metų Lietuvos buvo įkurti Tarybų valdžia, S. Nériss įsijungia į naujojo gyvenimo statybą. Ją matome liaudies džiaugsmo mi-

timos įstaigų tinklas. Ypatinė suklestėjo kolūkinis kaimas, gražiai ir laimingai gyvena tikrieji žemės šeimininkai — žemdirbiai. Niekas tokiu derliu neišaugindavo anksčiau, kaip kad šiandieną išaugina „Tarybinio pirmūno“ kolūkio Jurgio Valecko brigados žemdirbiai, „Nemuno“, „Salamiesčio“ ir kt. kolūkių kolūkiečiai. Šiandieną su paraga rajone kiekvienas mini geriausią karvių melžėjų V. Garinskaitės, O. Purkėnės, B. Dovidonytės, L. Jonuškaitės, klaulių augintoju B. Matuzevičienės, B. Varanauskienės, E. Pašakarnytės, J. Banionienės ir daugelio kitų vardus.

Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės rūpinimosi darbo žmonėmis deka dar šlaips metalis pas mus bus įvesta trumpiausia pasaulyje — 7—6 valandų — darbo diena. Panalkinami darbininkų moškesčiai, o žemesnių kategorijų darbininkams ir tarnautojams padidinami atlyginimai. Bus padidintos taip pat ir pensijos. Statomas naujos mokyklas, internatai, kultūros namai, ligoninės. Šiandieną kaip niekada rūpinamas darbo žmonių sveikatingumu. Nemokamas gydymas suteikia kiekvienam galimybes laiku patikrinti savo sveikatą, visada naudotis medicinos patarnavimais. O kiek kyla naujų ligoninių korpusų, vaikų darželių, lopšelių ir t.t.

Mūsų žydičiais laukais pergalingai žengia antrėjį didingojo septynmečio metai. Mūru pakilo javai, pilnos tankos galvijų. Ir tai pasiekė paprastas darbo žmogus tik per 20 laisvo gyvenimo metų.

P. Lissas
TEKP narys nuo 1933 metų

Laiškai iš broliškųjų respublikų

JŪSŲ RAJONO PASIUNTINIAI — PRIDERAMOJE VIETOJE

Draugiška mūsų šeima. pavasario sėjos darbų planisavinti neišsemiamą Kazachstaną žemės turtą pas Neatsilieka ir traktorininis atvyksta vis daugiau kai Algirdas Blažys, Tautvilis Burokas, beveik dvi gubai išvykdę pavasario sėjos darbų planą.

Idėtas triasas nenuėjo veltui. Kadangi Tėvynė, visi tarybiniai žmonės, mus aprūpino geriausia technika, tai mes grūdinėmis kultūromis užsejome trečdaliu didesnių plotų, negu buvo numatyta. Dabar baigia prinokti gausus derlius. Aukšiniai kviečiai liūlioja tūkstančių hektarų plotę.

Man atrodo, kad nera didesnės garbės, garbingesnio darbo, kaip auginti ši dosnios mūsų žemės turtą — brandų javą.

Neuzilgo bendras mūsų darbas bus apvainikuotas pirmaja šių metų pergale — ne už kalnų ir pats derliaus nuémimas. Man, kaip traktorinės brigados brigadininkui, labai džiugu, kad ir jūsų rajono pasiuntiniai šiam atsakingam egzaminui atkakliai ruošiasi. Dabar mes baigiamo pasiruošti derliaus nuémimui: remontuojame traktorius, kombainus. Atkakliai dirba, kaip ir visuomet, komunistas Povilas Fergizas. Jis

tinguose, Liaudies seimo posėdžiuose, Rašytojų Sąjungoje — visur, kur kunkuliuoja naujo gyvenimo verpetai. 1941 metų sausio 12 d. ji įsrenkama TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatu. Poetės balsas nuskambėjo Kremliuje, kada ji, kartu su kita Lietuvos Liaudies seimo delegacijos, dalyvavo priimant Lietuvą į Tarybų Sąjungos sudėtį.

Lietuva — skambės taučių brolijų TSRS skambiausioj stygai. Lietuva grobikų jau nebijoj: Budrai saugo milžinės jėga

— su visa lietuvių liaudimi džiaugiasi poetė savo gimtojo krašto įsijungimui į didžiąją tarybinių tautų šeimą. Išspildžius karščiausiai lietuvių tautos svajonei, poetė tarytum įgauna sparnus, jos gyvenime prasideda kūrybinio pakilimo laikotarpis. Geriausiai jos eilėraščiai skirti didžiajam Leninui, Raudonajai Armijai, tarybinei Tėvynei.

Daug dvasios stiprybės poetė parodė rūsčiaisiais Didžiojo Tėvynės karo metais. Viesus karo sunkumus ji pakėlė su tikru didvyriškumu. Kartu su kita rašytoja S. Nėris vykdavo į frontą, į lietuviškuosis karinius dalinius. Jos gyvas patriotinis žodis nuostabiai veikdavo karinius, einančius Tėvynės ginti, gilioj jų širdyse neapykant fašistiniams okupantams.

Išvaduotoje iš hitlerinės vergovės Lietuvos S. Nėris su dideliu skausmu pergyvena okupacijos padarytas tėviškei žaizdas.

Penkiolika metų nėra tarp mūsų mylimos poetės, tačiau jos vardas, jos talentas pasiliuko amžiam lietuvių tautos širdyje kaip laželis tyro gintaro. Nuotraukoje: S. Nėris TSRS Aukščiausiosios Tarybos VII sesijoje, kurioje Lietuva buvo priimta į Tarybų Sąjungos sudėtį.

B. Gabrytė

Daugiau kaip po 800 gramų priauga verseliai, kuriuos prižiūri F. Rasimavičienė ir R. Žalinkevičiutė. Verseliai ganomi gerose gamyklose, papildomai šeriamai.

D. Galinis

«Tarybinio pirmūno» kolūkis

Š vienos dienos pašto

Kruopščiai prižiūri skirtas karves „Nerles“ kolūkio karvių melžėjos. Ona Murolienė ir Janina Kavoliūnaitė. Jos šlaips metais kolūkyje daugiausiai pri melžė pieno iš klevkienos karvės.

V. Savičius

Daugiau kaip po 800 gramų priauga verseliai, kuriuos prižiūri F. Rasimavičienė ir R. Žalinkevičiutė. Verseliai ganomi gerose gamyklose, papildomai šeriamai.

D. Galinis

«Tarybinio pirmūno» kolūkis

STALINO HELIU

2 psl. 1960 m. liepos 9 d.

Kuo daugiau pieno!

Kiekvienam žmogui gyvenime ateina tokia valandėlė, kada sustoja ir susimąsta: kur gi dabar pasuktis, ką daryti? Šis klaušimas, pamenu, nedavė ramybęs ir man, kai, balsius septynmetę, su pažymėjimu rankose parsiraudau namuose.

— Ogi i fermą eikim, dukryt, — pasiūlė motina, jau kelinti metai dirbanti kolūkyje karvių melžėja.

Taip ir buvo nuspresta.

Mūsų, «Nemuno» kolūkyje pieno primelžiamame nemažai. Tuo galime didžiuotis. Ypač daug pieno primelžiamame gegužės — rugpjūčio mėnesiais. Kai kas sako, kad taip būna todėl, jog daugumą karvių veršiuojasi pavasarį. Žinoma, tai tiesa. Tačiau, man atrodo, pieno galima būtų gauti gerokai daugiau ir kitokiu būdu. Pirmiausia, reikia įrengti kultūrinės ganyklas, jose laikyti karves ištisa para. Tai užgrūdina gyvulius, jie tampa atsparesni ligoms, o taip pat gerokai padidėja pieno produkcija.

Pas mus kol kas karvės rišamos. Bet reikia mokėti jas ir rišti. Mano manymu, geriausia karves rišti taip, kad jos laisvai prieitų ir galėtų ėsti nenuganytą žolę, bet jos nemintu. Be to, karves reikėtų rišti vienoje eilėje. Kai žolę nuėda, perkelinti 1 — 1,5 m toliau. Perkelinti gyvulius reikia kas 1 — 2 valandas.

Ypač dideli dėmesi reikalinga atkreipti į gyvuliu girdymą. Jeigu gyvulys neturės vandens tiek, kiek jis nori, daug pieno nelauk. Didele reikšmę turi ir melžimas. Karves į dieną reikia melžti nemažiau trijų kartų. Taip pat reikia praktikuoti melžti ten, kur jos ganomas. Prieš melžiant būtina gerai nuplauti spenius, o pamelžus, kad nesuskirstyti, ištepti nesudytas riebalais.

Pas mus kolūkyje kalama, kad jeigu daug idėjai darbo, bus daug ir pieno, mažai dirbai — mažai ir gausi. Taigi, būti melžėja, gauti daug pieno, reiskia daug ir nuoširdžiai dirbt. Geriausios kolūkio melžėjos Ona Purkėnienė, Danutė Matekonytė, Bronė Navarskaitė ir kitos kaip tik taip ir dirba.

Birutė Jakštaitė
«Nemuno» kolūkio karvių melžėja

TIKRINAME SOCIALISTINIŲ ISIPAREIGOJIMŲ VYKDYMĄ

— „Šluotą“ atveža!.. — klykavo pakelėse vaikai.

Tikriausiai mūsų kolūkui, — spėliojo sustoję kolūkiečiai.

Iš tikruju, trenkė lyg perkūnas iš giedro dangaus. Ko-ne-ko, bet „Šluotos“ „Uoginių“ kolūkis nesitikėjo.

Argi mes jau paskutiniai rajone? — klausinėjo vieni kitų kolūkio valdybos nariai.

Aišku, kad ne, — spyresi buhalterio pavaduotojas Jonas Pavilonis. — Yra blosnė, savo akimis mačiau!..

Nesiginkysime. Tik viena aišku — dairytis į atsiliekančius, tinginius tikrai nėra reikalo.

„Šluotos“ atsilankymas kolūkio vadovus išjudino iškart.

Visas kolūkio moteris kukurūzų ravėti! Iki vienos! — įsakinėjo pirmininkas Aleksiejus Jakubinas. — Taip pat gali ir brigadininkai, ir mechanizatorai padirbtėi...

Pirmininko įsakymas buvo įvykdytas.

Važiuojame kolūkio laukais. Tai vienur, tai kitur matyti dirbančius kolūkiečius. O šai ir kukurūzai. Užmeti žvilgsni ir iškart jau lieki nepatenkintas: dvigubai daugiau akmenų, negu kukurūzų.

— Nejaugi geresnės žemės nėra?

— Pas mus visa tokia, — sako II brigados brigadininkas Pranas Jackevičius su kaupantu rangoje. — O akmenų išrinkti neįmanoma...

Kadaisi mano tévas kalnus suvertė, bet kaip jū yra, taip yra...

— Bet vis dėlto mažiau?

— Mažiau, — sutinka brigadininkas, — bet visų išrinkti vistiek neįmanoma.

Teisybė. Visų neišrinksi, bet reikia rinkti, reikia naujoti techniką. Netruksta kukurūzose ir piktžoliu. Nors dabar jie ravimi, bet jau gerokai pavėluotai. Anot brigadininko, du kartus buvo prūtai tarpueiliai, naudoti herbicidai, bet... prieš lietu. Naudos, žinoma, nebuvu.

— Žmonės dirba pas mus, — džiaugiasi pirmininkas. — Štai žiūrėkit, ir traktorininkas Juozas Lapėnas atvyksta...

Traktorininkas atvyko. Bet, didžiausiam nusivylimui, ne su traktoriu, o su kaplele... Pirmininkas teisus, žmonės dirba, tik gaila, kad nemojama panaudoti jū darbo, jūsugebėjimui, nenukreipiamai ten, kur jie labiausiai reikalingi ir duotų daugiausiai kolūkui naudos.

III brigadoje kukurūzai jau visiškai kitaip atrodo. Žali, vešlūs, dideli, išpurenti. Pasirodo, kad čia kur kas geresnė ir geriau patrečta dirva, laiku panaudoti herbicidai išnaikino piktžoles. Kukurūzų auginimo grandies grandininkė Ona Užusenytė, brigadininkas Antanas Zubas, o taip pat kiti brigados dirbininkai — Bronius Baniūnas, Albinas Družas, Bronė Janikienė — dirba kaip sau, stengiasi savo darbu atnešti kolūkui naudu.

I brigadoje, kuriai vadovauja brigadininkas Antanas Jonuškevičius, yra pasodinta

O kur gi mašinos?

18 ha kukurūzų. Čia kuku-rūzų auginimo grandies grandininku dirba Petras Pribušauskas. Apie šios brigados kukurūzus kolūkio valdyboje mažiausiai kalbama. Kodėl gi?

Štai ir kukurūzų laukas. Matyti keliolika įvairiaspalvėmis skarelėmis moterų, keletas moksleivių — berniukų ir mergaičių. Tačiau kukurūzai daugumoje vos ižlūrimi.

Nususe, — sako pasipiltinusi nedidutė tamši kolūkietė. — Tik juokus krečia mūsų kolūkio vadovai!.. Rudenį, pamenu, išaré lauką,

pavasarį nulékščiavo ir pa-sėjo... Ir tikisi, mat, derliaus dar, kad juos kur... Brigadininkas tai tik motociklo ieškoti ir temokal... Jokios ge-resnės trąšos neatvežė...

Iš tiesų yra ko pasipiltinti: kukurūzai vos vos pakile, o piktžoliu — nors ir šienauk!

Kolūkis turi traktorių, ravėtuvių ir visokių kitokių mašinų, — išterpia kita kolūkietė. — Bet negi panaudos, tegu sau rūdija, o jūs, moterys, ravėkit, plėsykit na-gus... Argi taip galima, argi taip auginami ir prižiūrimi kukurūzai?

Pirmaje brigadoje kukurūzų priežiūra iš tikrujų reikia rimtai susirūpinti. O kaip gi kiti pasėliai?

Cukriniai runkeliai augina-mi ne viename bendrame plose, kaip visur kitur, bet išskirstyti į dešimtis mažyčių sklypelių, kuriuos prižiūri paskiri kolūkiečiai. Vienur cukriniai runkeliai nuravėti, nusalietruoti, o kitur?.. Žinoma, kai jie ne viename plose, patikrinti jū priežiūros tiesiog neįmanoma.

— Šitaip išskirstytus cukriniai runkeliai geriau kolūkiečiai prižiūri, gausėsnė derlių gauna, — sako kolūkio pirmininkas. — Tik visa bėda rudenį su lapais, mažai jų belieka kolūkio karvėms, silosui...

Isikaibame su kolūkiečiais.

— Negerai prie pasodibinių sklypų auginti cukrinius, — sako pagyvenęs kolūkietis. — Vieni juos prižiūri tik-

rai iš širdies, o kiti, kad tik atstumtų... O salietros, žiūrėk, kai kurie cukriniai runkeliai beveik visai negauna. Jā i savo sklypus kolūkiečiai supila.

Bulvių pasodinta 70 ha. Ką-ne-ką, bet bulves „Uoginių“ kolūkio kolūkiečiai tai tikrai gerai prižiūri. Visos jos gerai nuravėtos, po du kartus apkauptos. Derlius neabe-jotinas!

Pirmaje brigadoje pagaminta 90 t siloso. Nors lie-tus, gaminant silosą, pylė kaip iš kibiro, bet tai kolūkietė Kazio Šližio, Bronės Povilonytės, traktorininko Jo-no Ramauskio neatbaidė. Neatbaidė lietus nuo darbo ir šienpiūvių. Vladas Semėnas, Povilas Anikevičius (I brigada), Vincas Pribušauskas, Juozas Bartaševičius, Algis Pribušauskas (II brigada), Jonas Baniūnas, Alfonas Brazdžiūnas su šienapiūvėmis į dieną nušienaudavo po 3—4 ha.

Daug darbščių, sažiningu darbininkų yra „Uoginių“ kolūkyje. Visų jų neišskai-čiuos! Bet, deja, yra dar ir tokiai, kurie tik gédą daro darbščiams kolūkiečiams. Pa-vyždžiu, Genė Čemerienė, Ksavera Misevičienė, Kazys Tulša (III brigada), Genė Tul-sienė (II brigada), Alė Tonkaitė (I brigada) retai kada teišeina į darbą, girdi, ne visoms rankoms darbas rei-kalingas... Kas liečia elektro-monterį F. Secevičių, kuri savo lėšomis išmokė kolūkį, tai visai nebesirodo kolūkyje, anot pirmininko, pabėgo...

Jeigu daugiau dirbtų bri-gadininkai ir nelauktų, kol-pirmininkas nurodys, reikai-ki kolūkyje būtų kur kas geresni.

Dar ne vėlu. Jeigu pirmi-ninkas, kolūkio valdyba, patys kolūkiečiai išsijungs į darbą visomis jégomis, derlius išaugus geras, o socialistiniai isipareigojimai bus įvykdyti.

K. Kirelis
L. Rožėnas
Korespondentų posto nariai
VI. Jasinskas
«Stalino keliu» korespondentas

Vilniaus dailės muziejuje atidaryta pirmoji respublikinė knygos ir plakato paroda. Keturiose salėse eksponuojama tūkstančiai spaudinių — grožinės, mokslinės, politinės literatūros leidinių, laikraščių, žurnalačių, albu-mų, plakatai. Skaičiai, dia-gramos rodo, kaip išaugo Tarybų Lietuvoje išleidžiamų knygų skaičius. Tarybi-niai metais išleisti spaudinių bendras tiras sudaugiau kaip 142 milijonus egzempliorių. Jei 1939 metais buržuazinėje Lietuvoje išėjo 1157 pavadinimų leidi-nių 2800 tūkstančių egzem-pliorių tirazu, tai 1959 m. at-tinkamai — 2137 pavadinimų ir 12810 tūkstančių egzempliorių tirazu. Išaugo meninio ir poligrafinio knygų apipavidalinimo lygis. Tarybų Lietuva šioje srityje užima pirmąją vietą Tarybų Sąjungoje.

Nuotraukoje: vienoje parodos saliu.

M. Baranausko nuotr.

gamintis sąlygos, ir jei plesnas dar ir gaminasi, tai jau be riebalų. Taigi, retai melžiant karves, gauname ne tik mažiau pieno, bet sumažėja ir jo riebus.

Visuose rajono kolūkuose reikia taikyti šias pieno didi-mimo priemones, karves melžti ne mažiau kaip tris kartus per dieną. Tai, be abejo, duos gerus rezultatus — bus gauna-mi didesni pieno išmilžiai, sėkmingesiai vykdomi prisii-mtieji isipareigojimai.

A. Putrimas
Veislinio darbo stoties vyr. zootechnikas

NAUDOKIME IR ŠIAJ PRIEMONĘ PIENO IŠMILŽIAMS DIDINTI

Karvių pieningumo padidini-mui, be gery pašary ir prie-žiūros, dar turi reikšmės tai-syklingas karvių melžimas. Pieno padidinimui taip pat ne-mažai reikšmę turi tešmens masažas. Jau pats melžimas yra tam tikras tešmens masažas, bet nepakankamas. Todėl prieš melžiant reikėtų specia-liai masažuoti tešmenį. Masa-žas — tai jaudinimas nervinių galūnių, esančių speniuose bei tešmens odoje. Tas jaudinimas persiduoda į centrinę nervų sistemą ir gyvilio vi-daus organus. Tešmens masažas paskatina pieno atidavimą ir kartu turi įtakos sekrecijos procesui pieno liaukoję. Masažas sukelia refleksinę lataky atspalaidavimą ir ge-rešnį tešmens ištūstinimą. Taip pat pagerėja tešmens aprūpi-nimas krauju ir tuo pačiu

maisto medžiagomis. Svarbus faktorius pieno padidinimui yra normalus melžimų skaičius per dieną. Kad tešmuo smarkiai prisipildo pienu, tai tolesnis gamybos procesas sulėtėja arba visai sustoja. Tokiu būdu, melžiant karves tris kartus, pieno išmilžis padidėja, paly-ginus su dukartiniu melžimu. Melžti reikia greitai ir ener-gingai, kad būty galima ge-riau išnaudoti laiką, kol al-veolinis tešmens aparatas su-sitraukęs, o platiųj latakai ir cisternos atspalaidavusios. Melžimų tankumas turi įtakos ir pieno riebumui. Šis faktas išaiškinamas tuo, kad, karves tešmeniu prisipildžius ketu-riomis penktosiomis savo tal-pumu, pieno liaukų alveolės labai išsitempia, tiek padidėja jose spaudimas, kad susidaro nepalankios pieno riebalams

STALINO HELIU
3 psl. 1960 m. liepos 9 d.

Jie trypia jos gyvenimą

Jaunos, bet liūdnos, užeras, trečias... Nuolat mušami, susios akys. Smakre platus spardomi, ir jie, kaip ir jūrandas. Iš po skarelės matyti plonučiai plaukeliai, o vienos jų ir visai nėra. Visa ji nerami, užgesusi, priblokšta. O juk taip nesenai ši jauna, trisdešimties metų moteris buvo linksma ir laiminė, graži ir pilna energijos.

Kas gi įvyko? Kas užgesino akių šviesą? Kur dingo nuo skruostų raudonis?

...Marytė laiminga. Jos akys dėga it angliukai. Šiandien jos vestuvės! Visi jai linki laimės, gero gyvenimo, džiaugsmo. Visur skamba muzika, juokas, daina.

Visa švytinti Marytė išbėga į kiemą. Priešais — anyta. Jų akys susitinka. Bet kas čia? Kodėl ji taip balsai žiliūri į ją? Okokios piktos akys!

Marytės veidu nuslenka juodas šešelis. Bet ji greit apie tai užmiršta — juk jos vestuvės šiandien!

Išdardėjo svečiai. Troboje nurimo. O likusį gérinį bágė sriaubti dienos šviesos nemateš vyras.

— Nebegerk, Antanai... — bando prašyti Marytė.

— Savo geriu, ne tavo! — suriko tas.

— Mat, įsakinėti pradės, — iš kažkur išlindusi sucypia anyta.

Slenka dienos. Antanas vis geria. Iš burnos, kaip iš brauoro, trenkia naminė.

Su saulele pakirdus, Marytė laksto iš tvarto į tvartą, iš vieno kolūkio lauko į kitą. Tačiau vis nejinkta, vis negera.

— Tinginė! biaurybėl pasileidėl! — bamba panosėje anyta, ruošdamasi į bažnyčią.

Tyl Marytė. Ką darys netylėjusi. Nakti grįžta vyras. Anyta, pasismailinus išėjus, tauškia lyg katarinka, girdi, negerbia tavo žmona manęs, tyl vis, nekalba su manimi.

— Ol ragana! — surinka tas, stveria į rankas virvęs ir šoka prie žmonos. Anytai to tik ir reikėjo. Nutvėrė Marytę už plaukų, pasitempė ant grindų, o vyras tik riaumoja, tik spardo. Visą naktį be samonės išgulėjo moteris. O ryta, kojos spyriu pažadinta, išėjo į lauką dirbt...

Pabiro vaikai. Vienas, ant-

maldī, be saiko dievobaiminga. Kiekvieną savaitę atlieka išpažinti, priima komuniją. Bet vėlinio, koks yra išrausės į šios surambėjusios senės siela, neišprašys, matyt, nei dievas, nei komunija. Cia būtina įsikišti žmogui — tik žmogus gali išgelbėti Marytę Bernatavičienę ir jos vaikučius iš anytos ir jos girtuoklio, chuligano sūnaus.

— Antanai, gal arkli pasto- rotum, kažkaip neramu... — kreipėsi kartą vakare žmona.

— Dar ko neišgalvos! — supykta anyta. — Aš tau parodysiu arkli!

— Ponai, mat, atsirado, — murmėjo Antanas Bernatavičius.

Ką darys Marytė, tik nusišluostė nuo skruosto ašara ir išėjo į Kupiškį pėsčia.

Viskas baigėsi laimingai. Marytė su kūdikiu ant rankų turėjo grižti į namus. Anyta Ona Povilauskienė sunerimo:

— Tu, Antanai, nuvažiuok jos atsivežti: ketvirtas vai- kas, gal, sakau, pinigų duos...

Nuolatiniai smūgliai, šlykštūs keiksmai, siunčiami Marytės adresu, lydi kiekvieną jos žingsnį. Anyta Ona Povilauskienė — be galio pa-

reikės kartu su jo motina teisti, bausti.

Milicija turėtu atkreipti į juos dėmesį, tad duodame pilną adresą: „Neries“ kolūkis, Žegunių kaimas, Antanas Bernatavičius.

K. Pajuodienė
«Neries» kolūkis

Redaktorius S. Zauka

ŽINIOS

apie dirbtinio galvijų apsēklinimo eigą rajono kolūkuose

1960 m. liepos 1 d.

Eil. Nr.	Punkto pavadinimas	Planas	Apsēklinta viso	Ivykdyta proc.	T. skaič. visuom.	Nuo VI. iki VII. 15
1	„Adomynė“	250	64	25,6	43	18
2	„Alizava“	150	110	61,3	101	17
3	„Antašava“	250	125	50,0	59	24
4	„Ateitis“	250	120	40,8	90	30
5	„Atžalynas“	100	43	43,0	34	24
6	„Aukštaičiai“	200	52	26,0	36	12
7	„Aukščiupėnai“	200	1	0,5	1	1
8	„Aušra“	200	71	35,5	64	13
9	„Byčiai“	220	95	43,1	29	30
10	„Bugailiškiai“	150	78	52,0	20	18
11	„Gegužės Pirmoji“	100	9	9,0	1	2
12	„Juodpėnai“	200	75	37,7	50	17
13	„Laisvė“	200	44	22,0	33	27
14	„Lévuo“	120	30	15,0	15	14
15	„Lukonys“	200	38	19,0	32	5
16	„Laukminiškiai“	150	71	47,3	41	25
17	M. Melnikaitės v.	250	134	53,6	88	20
18	Mičiurino v.	150	24	15,6	15	9
19	„Mituva“	200	76	38,0	51	34
20	„Mūsų rytojus“	300	82	27,3	39	22
21	„Naujas gyvenimas“	100	—	—	—	—
22	„Nemunas“	200	76	38,0	41	20
23	„Neris“	300	123	41,0	52	32
24	„Noriūnai“	150	40	36,6	33	10
25	„Pakupys“	200	131	65,5	86	21
26	„Palanga“	150	100	66,6	47	17
27	„Pergalė“	150	45	30,0	35	17
28	„Pirmoji vaga“	150	31	20,6	15	8
29	„Pirmūnas“	200	—	—	—	—
30	„Pyvesa“	150	45	30,0	19	13
31	„Sakalas“	200	80	40,0	36	17
32	„Salamiestis“	200	154	77,0	91	28
33	„Skodinys“	150	86	57,3	27	14
34	„Šetekšna“	150	69	46,0	40	34
35	„Šviesa“	200	42	21,0	34	12
36	„Švyturys“	120	33	27,5	15	16
37	„Tarybinis pirmūnas“	150	62	41,3	45	9
38	„Tiesa“	200	52	26,0	45	15
39	„Uoginiai“	200	101	50,0	65	9
40	„Vedrupys“	250	124	49,6	77	22
41	„Vėžionys“	160	104	65,0	73	42
42	„Vienybė“	150	84	56,0	83	58
43	„Žadeikiai“	180	8	4,4	8	5
44	„Žalgiris“	150	52	34,6	36	37
45	Vet. ligoninė	150	27	18,0	—	2

Viso: 5600 3011 53,8 1845 830

Veislės darbo stoties direktorius

LTSR NUSIPELNIUSIO VALSTYBINO CHORO GRUPĖS KONCERTAS

Choro vyr. dirigentas — LTSR nusipelnes meno veikėjas K. KAVECKAS

Dirigentas — V. KRIAUNEVIČIUS

Chormeisteris — V. ČETKAUSKAS

Koncerte dalyvauja Valstybinės Filharmonijos solistai

PROGRAMOJE: tarybinių kompozitorų dainos, rusų ir Vakarų Europos klasikų kūriniai, lietuvių, rusų, ukrainiečių ir lenkų liaudies dainos.

Koncertas įvyks: Šimoneyse — šiandieną, Subačiaus gyvenvietėje — liepos 11 d.

Sekančią savaitę k. t. „Aušra“

Liepos 12 ir 13 d. d. demonstruojamas naujas gruzinų meninis filmas

„MANANA“

Liepos 14 ir 15 d. d. demonstruojama nauja nuotaikinė danų kino komedija

Liepos 16 ir 17 d. d. demonstruojama Odesos kino studijos nauja spalvota muzikinė komedija

VISI Į STADIONĄ!

Šiandien baigiasi LTSR Panevėžio zonas futbolo pirmenybės. Susitinka Kupiškis — Biržai. Po šių rungtynių išaiškės Panevėžio zonas futbolo nugalėtojai, kurie tuo pačiu iškovos teisę žaisti tarpzoninėse pirmenybėse dėl perėjimo į LTSR futbolo „B“ klasę.

Rastas vyriškas dviratis. Kreipitės pas Adomynės apytinkės milicijos įgaliotinį.

Parduodama pusė gyvenamo namo ir tvartas. Kreipitės pas Krapavickių Oną, gyv. «Vedrupio» kol., Migonių km.

Sportas

LAIMI JAUNIEJI FUTBOLININKAI

Kupiškyje įvyko futbolo varžbos, kuriose susitiko vietos ir Kovarsko pionierių vienuolikės. Mūsų jaunieji futbolininkai sužaidė su pakilimu, varžybas laimėdami rezultatu 3:1. Tai dar viena jaunųjų futbolininkų pergalė.

K. Valys

STALINO HELIU

4 psl. 1960 m. liepos 9 d.